

Nyomtatott és online sajtó

Külhoni tartalommal bővült az Okos Doboz digitális oktatási portál

2021. november 17. – MTI, Demokrata, ma7.sk, felvidek.ma, Vajdaság Ma, Magyar Szó
Külhoni régiókat bemutató feladatokkal bővült az Okos Doboz digitális oktatási portál - jelentette be a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szerdán Dombóváron. Potápi Árpád János az államtitkarság által támogatott fejlesztés bemutatóján, a belvárosi általános iskolában hozzátette: az új feladatok segítségével a Magyarországon, a Kárpát-medence külhoni régióiban és a diaszpórában élő diákok mélyebben megismerhetik az erdélyi, a felvidéki, a vajdasági, a kárpátaljai, a horvátországi és a muravidéki értékeket, környezetet, irodalmat és történelmet. A digitális platform több mint ötszáz új, multimédiás feladattal bővült, amelyeket a határon túli pedagógus szervezetek bevonásával kiválasztott csaknem ötven pedagógus tervezett meg - mondta. Úgy fogalmazott, a magyar oktatás egyre jobban odafigyel a hazafias nevelésre, a Határtalanul Programnak köszönhetően az abban részt vett diákok már egységesnek látják a nemzetet. Azt mondta, a kormány nemzetpolitikáját 2010 óta az egységes magyar nemzet gondolata határozza meg. A Testvértelepülés Programnak köszönhetően ezer Kárpát-medencei kapcsolat erősödhetett meg az elmúlt években, a Határtalanul Programban pedig magyarországi hetedik osztályos és középiskolás diákok látogathatnak el külhoni magyarok lakta területekre.

Erdélyi és európai szempontok párbeszéde – Vincze Loránt EP-képviselő a néppárti célokról, őshonos kisebbségekről, migrációról

2021. november 17. – Krónika, szekelyhon.ro

Ma Európában az általános trend a kisebbségvédelem fontosságának lekicsinylése, egy olyan időszakban, amikor a jogállamiságról, demokratikus normákról szóló vitát erős baloldali ideológiai befolyás jellemzi – mondta a Krónikának Vincze Loránt, az RMDSZ európai parlamenti képviselője. Az Európai Néppárt frakcióját erősítő politikus szerint fontos, hogy az uniós helyreállítási alaphoz érkező összeg nagy része az Erdély és Románia számára jelentős nagy infrastrukturális beruházásokra költethető. „Az Európai Néppárt képviselőcsoportja ebben mindvégig elkötelezett partner volt, megértve azt, hogy a kelet-európai tagállamok felzárkóztatása az EU alapvető érdeke maradt. A legtöbb uniós országban már nincs szükség újabb autópályák építésére, víz- és csatornahálózat kiépítésére, és nekünk most annak tudatában kell kihasználnunk ezeket a lehetőségeket, hogy ez az utolsó alkalom, amikor az Unió még támogatja ezeket a beruházásokat. Mindenképp hatalmas lehetőség áll Románia és Erdély előtt, hogy az uniós pénzalapok segítségével számos területen beruházások valósuljanak meg, javuljon a szociális ellátás, megújuljanak a kórházak, befektetések legyenek a turizmusban, hasznosítsuk a kulturális hagyatékot, tisztább legyen a környezetünk, fejlesztési lehetőségeket kapjanak a vállalkozások.” – mondta Vincze.

Aláírásgyűjtés a nagyváradi Ezredévi emléktéren tervezett lebontások ellen, a polgári engedetlenségtől sem riadnak vissza

2021. november 17. – Krónika

Csatlakozott a nagyváradi Ezredévi emléktéren egy utca kialakítása érdekében tervezett kisajátítások ellen szervezett aláírásgyűjtéshez az EMNT és az EMNP. A hírt bejelentő szerdai sajtótájékoztatón Tőkés László EMNT-elnök a kommunista rezsim módszereihez hasonlította azt, hogy az érintettek megkérdezése nélkül, diktatórikus módon döntött a városi önkormányzat a lebontásokról, és jelezte, polgári engedetlenségtől sem zárkoznak el.

Emléktáblát állítottak az 1916-os hadiárva-mentésnek Nagyszebenben

2021. november 17. – maszol.ro

Egy mára már elfeledett hadiárva-mentésnek állított emléket az Ars Hungarica 2021 - Nagyszebeni magyar kulturális fesztivál rendezvénysorozat keretében a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet, a HÍD Szebeni Magyarok Egyesülete és a Carola Egyesület. 1916. szeptember 20-án, a szász Kinderheim gyermekotthonból és a Theresianum árvaházból 140 gyermeket mentettek ki a két front közé szorult, ostromlott Nagyszebenből Báró Bornemissza Elemérné Szilvássy Carola, gróf Bethlen Istvánné Bethlen Margit, gróf Bánffy Miklós, Schill szebeni kisasszony valamint dr. Genersich Gusztáv közreműködésével. Ennek emlékére állítottak emléktáblát a Külföldi Magyar Emlékek Megőrzése program támogatása révén hétvégén a Terezianumi római katolikus templomban.

Bajban van a Transindex, de nem akarnak nyilatkozni az okokról

2021. november 17. – Krónika

Olvasóihoz fordult támogatásért a Transindex, amelynek szerkesztősége szerint veszélybe került a portál működése. A Krónika szerette volna megtudni, mi vezetett az első erdélyi magyar internetes újság nehéz helyzetéhez, ám az érintettek nemigen nyilatkoztak.

Ritka pillanat: megnyitotta kapuit a látogatók előtt a Batthyáneum

2021. november 17. – Krónika

Először szerveztek nyílt napot, azaz hivatalosan is megnyitotta kapuit a nyilvánosság előtt a gyulafehérvári Batthyáneum. Batthyány Ignác római katolikus püspök 18. század végén létesített csillagvizsgálója előtt szerdán 11 és 17 óra között sorban álltak a látogatók. A kivételes alkalommal Adrian Cioroianu, a Román Nemzeti Könyvtár ideiglenes igazgatója arról is beszámolt, hogy az épület sürgős felújításra szorul, és elmondta, mindent megtesz, hogy ez megvalósulhasson. Románia legértékesebb könyvtára és a hozzá tartozó csillagvizsgáló a Román Nemzeti Könyvtár aleggységeként működik, csak kutatók látogathatják. Az Agerpres beszámolója szerint az igazgató arról is beszélt, hogy „újra fel kell állítani a küldöttségeket”, azaz párbeszédet kezdeményezne az értékes ingatlan korábbi

tulajdonosával, a Batthyáneumért azóta is pereskedő Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekséggel.

„A bánsági kisebbségek nem maradhatnak ki a Temesvár Európai Kulturális Főváros 2023 projektből”

2021. november 17. – Nyugati Jelen

A Temes Megyei Könyvtárban kedden este került sor a Kisebbségek kultúrája – Temesvár Európai Kulturális Főváros 2023 program nyitórendezvényére, Molnár András temesi alprefektus, a Temes megyei RMDSZ-szervezet elnöke részvételével. A program keretében a Temes Megyei Könyvtárban megnyílt a Kisebbségek kultúrája című kiállítás, ahol a bánsági kisebbségek nyelvein megjelent könyveket, népviseleteket, videó- és fotóanyagokat, festményeket tekinthetnek meg az érdeklődők a november 16–21. közötti időszakban, naponta 9–18 óra között.

Megújult a 170 éves losonci Nógrádi Könyvtár

2021. november 17. – ma7.sk

Befejeződtek a losonci Nógrádi Könyvtár felújítási munkálatai. A tavaly tavasszal indult széleskörű rekonstrukciónak köszönhetően az intézmény egyik épületszárnya belsőleg teljesen megújult. Az egykori történelmi városmagban, 1905-ben épült patinás épületen ezidáig nem végeztek jelentősebb felújítást. Így a több mint 700 ezer eurós megyei támogatásnak köszönhetően átfogó beruházás valósult meg. A pincehelyiségektől kezdve a tetőszerkezet felújításáig az épület tetőtől talpig megújult. „A Besztercebányai megyei önkormányzat anyagi támogatásnak köszönhetően széleskörű beruházások valósulhattak meg. Az egész épületen kicseréltük a külső nyílászárókat, az I. és II. emeleten lévő közösségi termek kiterjedt rekonstrukción estek át, és teljesen új bútorzatot kaptak”- nyilatkozta Daša Filčíková, igazgató.

Törlődő emlékek a magyarság részvételéről

2021. november 17. – ma7.sk

November 17-e, a bársonyos forradalom évfordulója kapcsán egy új jelenségre lehetünk figyelmesek immár néhány éve. A forradalomban, a rendszerváltoztatásban való magyar részvétel mintha kezdene feledésbe merülni. A hivatalos megemlékezések egyre inkább már csak a két „államalapító” nemzet rendszerváltó erőit tartja fontosnak az utókor emlékezetében megőrizni. Legutóbb Lampl Zsuzsanna szociológus számolt be erről a jelenségről, aki azt a, talán költői kérdést tette fel, hogy a 2020-ban újraállított Európa szíve emlékmű felirata miért csak a Nyilvánosság az Erőszak Ellen (VPN) és a Polgár Fórum (Občianske fórum – OF), elsősorban szlovák, illetve cseh forradalmi mozgalmakat nevezi meg, mint amelyek együttesen döntötték meg a totalitárius kommunista rezsimet Csehszlovákiában? A szociológus által feltett kérdést, hogy vajon miért nincs az emlékmű

tábláján feltüntetve a szintén rendszerváltó Független Magyar Kezdeményezés (FMK), mi is feltettük az emlékművet a Duna-parton elhelyező pozsonyi városvezetésnek. Választ a kérdésünkre ezidáig nem kaptunk.

Öllős László vehette át Nagyszombat megye Szabadság-díját

2021. november 17. – ma7.sk

A Nagyszombat megyei önkormányzat immár negyedszer díjazott olyan a közéleti személyiségeket, akik jeleskedtek az emberi jogok védelme területén, hozzájárultak a demokrácia és a jogállamiság megszilárdításában, vagy rendkívüli állampolgári bátorságról tettek tanúbizonyságot. Az Anton Srholec Szabadság-díjat, november 17-én, a demokráciáért és a szabadságért folytatott közdelem napján adják át. Anton Srholec egész élete folyamán Nagyszombat megyéhez kötődött. Szakolcán született, a sasvári gimnáziumban tanult, és hónapokat töltött előzetes letartóztatásban Lipótváron, mert megpróbált átkelni a Morva folyón. Anton Srholecet azonban nem törte meg a kommunista rezsim. 1989 előtti és utáni életével az emberbe vetett hit és a politikai és vallási jogokért és szabadságokért folytatott küzdelem szimbólumává vált.

Szövetség: Már második éve lepi el a tereket a harag és az erőszak

2021. november 17. – ma7.sk

32 évvel ezelőtt ezen a napon az emberek kimentek az utcákra, mert hittek egy demokratikus jövőben. Azóta viszont sorra csalódnuk kellett a megválasztott kormányokban. Az előző rendszert erőszak nélkül legyőző tereket a szabadságért és demokráciáért vívott harc napja évfordulóján már második éve lepi el a harag, a verbális és sajnos a fizikai erőszak is. Ezért arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy ennek az országnak 32 évvel ezelőtt vérontás és erőszak nélkül sikerült kivívnia a szabadságát - reagált az idei november 17-e eseményeire a szociális háló Forró Krisztián, a Szövetség elnöke.

Hagyományaink nyomában

2021. november 17. – Magyar Szó

A Nagypáti Kukac Péter Magyar Hagyományőrző és Néprajzkutató Társulat legutóbbi rendezvényén felelevenítette a hagyományos disznótort. Mint régen a háziak, akik meghívták a legközelebbi rokonokat, komákat, a család minden tagját, most a szervezők a járványügyi intézkedéseket szem előtt tartva meghívták a legközelebbi barátokat, az együttműködő civil szervezetek képviselőit egy frissen vágott sertés húsából készült paprikásra. A tornyosi Szabó Magda felidézte az egykori disznótortokat és a disznóvágáshoz fűződő mókás hagyományokat. A paprikást Márkus Ilonka főzte, és fortélyait is megosztotta az érdeklődőkkel. Az estebéd asztali áldással kezdődött, majd a meghívott vendégek szintén elmesélték a régi korok téli disznóvágásaihoz kötődő szép emlékeiket. S bár a zenés mulatozás elmaradt, így is jó hangulatban idézték fel a mára már ritkaságszámba menő torok hangulatát.

Oromiak Oromért

2021. november 17. – Magyar Szó

Százharminc év is eltelt azóta, hogy kiépült a vasúthálózat és az első vonat átrobogott Oromon, valamikor novemberben. Ehhez igazítják a helyiek minden évben a falunapi ünnepséget, mely idén a megszokottól eltérően zajlott. Bár a három település, amely a helyi közösséget alkotja: Orom, Újfalu és Völgyes apraja és nagyja ilyenkor kultúrműsorral készül – és most sem volt ez másképp –, azt a modern technika vívmányainak köszönhetően felvételtől láthatták a résztvevők, a későbbiekben pedig az online térbe került. A helyi közösség a hétvégén díszülést tartott, amelyen a tanácstagok mellett csak a község elöljárói vehettek részt, valamint azok, akiket kitüntettek. Létezik ugyanis egy díj, az Oromért elismerés, melyet azoknak adományoznak, akik kimagaslót tettek a faluért. Az idei díjazottak: Konc Etelka, aki a nyolcvanas évek végén a helyi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület elnöke volt, mely posztot tíz éven át tudhatta magáénak. Amellett, hogy nagy megtiszteltetés volt számára, felelősségteljes munkát igényelt tőle.

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel kapott Hrabár Tamás

2021. november 17. – Kárpátalja

Magas magyar állami elismerésben részesült Hrabár Tamás, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye nyugalmazott áldozópapja. Hrabár Tamás nyugdíjba vonulása után költözött a magyar fővárosba. A Magyar Arany Érdemkeresztet a kárpátaljai magyar görögkatolikus közösség anyanyelvének ápolását szolgáló munkája, valamint a fiatal papság számára példaértékű életútja elismeréseként Magyarország köztársasági elnöke adományozta.

Kárpátaljai fiataloknak segít az FTC

2021. november 17. – Kárpátalja

A Budapesti Egyetemi Atlétikai Club (BEAC) és a Nemzeti Községi Atlétikai Egyesület által szervezett Kárpát-medencei Egyetemek Kupáján évről évre jótékonyági sportszer-, és adománygyűjtést rendeznek nehéz sorsú, határon túli magyar intézmények számára. A 2020-as évben a kárpátaljai Mezőgecei Általános Iskola és a Tizasalamoni Általános Iskola számára gyűjtöttek felajánlásokat, amelyek átadása a koronavírus járvány okozta helyzet miatt 2021 végére tolódik. 2021-ben pedig a Munkácsi 3. Sz. II. Rákóczi Ferenc Középiskola volt a jótékonyági gyűjtés kedvezményezettje.

Továbbképzés a kézműveseknek

2021. november 17. – Kiszó.net

Cél, hogy az ide látogató turisták ne giccseket vigyenek haza, hanem a vidékre jellemző népművészeti értékeket. A Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) Mezőgecseben, a Takaros Panzióban tartotta kétnapos kézműves továbbképzését. Mester András kifejtette, a továbbképzést a KMTT első alkalommal szervezte meg azoknak a kárpátaljai magyar

kézműveseknek, akik a vidékünkön megrendezett hagyományőrző fesztiválok mutadják be és kínálják az általuk készített termékeket.

Balassi Bálint-emlékkard Bence Lajosnak

2021. november 16. – Népújság

Bence Lajos József Attila-díjas szlovéniai magyar költő és Dumitru Elena Lavinia román műfordító kapja a 2022-es Balassi Bálint-emlékkardot. Az irodalmi díjjal, amely a 16. századi európai költészet kiválóságának állít emléket, a Balassi Kard Művészeti Alapítvány már 26 éve jutalmazza a magyar líra élvonalába tartozó, európai szellemiségű költőket, valamint a magyar költészetet fordító, idegen anyanyelvű külföldi irodalmárokat. A díj egy középkori mintára kovácsolt végvári szablya, amelyet az arra érdemes alkotóknak minden évben február 14-én, Bálint napján adnak át.

Hetési hímzések a Nemzeti Táncszínházban a magyar szórvány napján

2021. november 16. – Népújság

A magyar szórvány napja – november 15. – alkalmából a budapesti Magyarság Háza szervezésében idén kétnapos tartalmú program várta az érdeklődőket a Nemzeti Táncszínházban. A közönség többek között a Muravidék gazdag néprajzi értékeibe is betekintést kapott. Az Ilosvai Selymes Péter Néptáncgyűttes, valamint a Nagyvárad Táncgyűttes színvonalas táncprodukciói mellett november 15-én bemutatkozott a muravidéki magyarság is, éspedig a „Muravidék kincse – a hetési hímzés” című kiállítással, amelyet Soós Mihály, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (MNMI) igazgatója mutatott be. Beszédében a muravidéki hímzőszakkörök tevékenységére, annak közösségépítő szerepére és a hetési népi hímzéstechnikákra fektette a hangsúlyt. A kiállítás keretében közreműködött még a magyarkanizsai Tisza Néptáncgyűttes a Juhász zenekarral, valamint a Pusztinai Hagyományőrző Csoport.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. november 17. – Kossuth Rádió

November 17-én Szlovákiában a rendszerváltó bársonyos forradalomra emlékeznek. Magyarok és szlovákok ama nagy közös cselekedetére, amely békésen és gyorsan küldte el a

kommunista rendszert. Ekkor ismerte meg a felvidéki magyarság a már korábban szervezkedő másként gondolkodókat, köztük Csáky Pált.

Szerbia uniós integrációjával is foglalkozott keddi ülésén az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének Monitoring bizottsága. A jogállamiság megteremtése, s ezzel kapcsolatban a Szerb Köztársaság alkotmányának az igazságszolgáltatást érintő módosítása évek óta az egyik legfontosabb kérdés, így a bizottság tagjai is főleg az iránt érdeklődtek, hogy mikor módosítják a szerb alkotmányt.

Az okos doboz olyan tankönyv-független digitális eszköz, amely grafikus feladatsorokkal, gondolkodási képességet fejlesztő játékokkal és rövid oktató videókkal segíti a diákokat a tanulásban. De ezt már csak az én korosztályomnak kell magyarázni, mert minden iskolás tudja mi az az okos doboz. Az eszköz új fejlesztésének részleteit ma mutatták be a Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában rendezett sajtótájékoztatón, ahol Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár elsősorban a határon túli felhasználásáról beszélt. Összeállításunkban őt halljuk elsőként.

Kiállítás nyílt kedden – a tolerancia nemzetközi napján – a temesvári Várbástyában a Bánságban élő nemzetiségek könyveiből. A kiállított könyvek nagy része az ősz elején meghirdetett gyűjtési akcióból származik, és ezzel igyekeznek kiegészíteni a megyei könyvtár nemzetiségi könyvállományát. A kiállítás megnyitója után munkatársunk az RMDSZ Temes megyei szervezetének elnökét, Molnár Andrászt kérte mikrofon elé.

Értékes könyvekkel gazdagodott a Márai Sándor Emlékkiállítás a felvidéki Kassán, a Grosschmid család egykori házában. A budapesti Központi Antikvárium hetven kötetnyi adománya egykor a Grosschmid család tulajdona volt. Ezek között jogi kiadványok, restaurált Krúdy-kötetek, magyar és külföldi kiadású Márai-kötetek találhatók – mesélte Ötvös Anna Márai-kutató, a kiállítás kurátora.

A marosvásárhelyi Vármúzeumban tekinthető meg a Teleki László Alapítvány: "Ideje az építésnek" c. kiállítása, amely a Kárpát-medencei és erdélyi műemléképületek restaurálási folyamatait mutatja be. A felújított templomokról készült fotók és ismeretterjesztő leírások mellett, több tárgy - például épületdíszek, bútordarabok is - láthatóak eredeti vagy korhű másolatok formájában. A marosvásárhelyi tárlaton Orbán János művészettörténésszel beszélgetett munkatársunk.

A töltött káposztás fazéktól a szent családot ábrázoló párologtatóig mindenféle kerámia készül a szamosújvári Téka kézműves házában, az ünnepek közeledtével nő is a kereslet. A befolyt összegből a szórványkollégiumot támogatja a Téka Alapítvány.